UN – 066

III Semester B.A./B.Sc./B.Sc. (FAD) Examination, Nov./Dec. 2015
(2012-13 and Onwards) (Repeaters)
LANGUAGE SANSKRIT – III
Abhijñanashakuntalam (I – IV Acts) and History of Sanskrit Drama

Time : 3 Hours | Max. Marks : 100

***Instruction** : Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.*

I. विषयद्वयमधिकृत्य प्रबन्धं लिखत। (2×12=24)

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ :

Write an essay on **any two** of the following :

BMSCW

1) 'अभिज्ञानशाकुन्तलम्' नाटकस्य प्रथमाङ्कं विमृश्यत।

'ಅಭಿಜ್ಞಾನ ಶಾಕುಂತಲಂ' ನಾಟಕದ ಮೊದಲನೇ ಅಂಕವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ.

Critically appreciate the first act of 'Abhijñana Shakuntalam'.

2) दुष्यन्तस्य पात्रचित्रणं कुरुत।

ದುಷ್ಯಂತನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿ.

Sketch the character of Dushyantha.

3) कालिदासस्य जीवनं तथा देश काल कृती: अधिकृत्य लिखत।

ಕಾಳಿದಾಸನ ಜೀವನ ಮತ್ತು ದೇಶ, ಕಾಲ, ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the life of Kalidasa and also mention his place, date with works.

II. चतुर्णां भाषान्तरं कृत्वा भावार्थं विवृणुत। (4×6=24)

ನಾಲ್ಕು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ಭಾವಾರ್ಥವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ :

Translate and explain **any four** of the following verses :

1) यदालोके सूक्ष्मं व्रजति सहसा तद्विपुलतां
यदर्धे विच्छिन्नं भवति कृतसन्धानमिव तत्।
प्रकृत्या यद्वक्रं तदपि समरेखं नयनयो
र्न मे दूरे किंचित्क्षणमपि न पार्श्वे रथजवात्॥

P.T.O.

2) असंशयं क्षत्र परिग्रहक्षमा
यदार्यमस्यामभिलाषि मे मनः।
सतां हि सन्देहपदेषु वस्तुषु
प्रमाणमन्तः करणप्रवृत्तयः ।।

3) न नमयितुमधिज्यमस्मि शक्तो
धनुरिदमाहितसायकं मृगेषु
सहवसतिमुपेत्य यैः प्रियायाः
कृत इव मुग्धविलोकितोपदेशः ।।

BMSCW

4) अन्तर्हिते शशिनि सैव कुमुद्वती मे
दृष्टिं न नन्दयति संस्मरणीयशोभा।
इष्टप्रवासजनितान्यबलाजनस्य
दुःखानि नूनमतिमात्रसुदुःसहानि ।।

5) यदुतिष्ठति वर्णेभ्यो
नृपाणां क्षयि तत्फलम्।
ततः षड्भागमक्षय्यं
ददत्यारण्यकाः हि नः ।।

6) यास्यत्यद्य शकुन्तलेति हृदयं संस्पृष्टमुत्कण्ठया
कण्ठः स्तम्भितबाष्पवृत्तिकलुषश्चिन्ताजडं दर्शनम्।
वैकलव्यं मम तावदीदृशमिदं स्नेहादरण्यौकसः
पीड्यन्ते गृहिणः कथं नु तनयाविश्लेषदुःखैर्नवैः ।।

III. **एकस्य** भाषान्तरं कुरुत।   (1×10=10)

ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ:

Translate **any one** of the following :

प्रियंवदा – अनसूये, जानासि किं शकुन्तला वनज्योत्स्नामतिमात्रं पश्यतीति।

अनसूया – न खलु विभावयामि। कथय।

प्रियंवदा – यथा वनज्योत्स्नानुरूपेण पादपेन संगता, अपि नामैवमहमप्यात्मनोऽनुरूपं वरं लभेयेति।

शकुन्तला – एष नूनं तवात्मगतो मनोरथः।
(इति कलशमावर्जयति)

अथवा/ಅಥವಾ/OR

BMSCW

राजा – सखे माढव्य, अनवाप्तचक्षुः फलोऽसि येन त्वया दर्शनीयं न दृष्टम्।

विदूषकः – ननु भवानग्रतो मे तिष्ठति।

राजा – सर्वः कान्तमात्मानं पश्यति। किं तु तामेवाहं आश्रमललामभूतां शकुन्तलामाश्रित्य ब्रवीमि।

विदूषकः – (अपवार्य) भवतु, नास्यावसरं दास्ये। (प्रकाशम्) भो वयस्य तापसकन्यका ते अभ्यर्थनीया दृश्यते।

राजा – सखे, न परिहार्ये वस्तुनि दुष्यन्तस्य मनः प्रवर्तते।

IV. **त्रयाणां** वाक्यानां ससन्दर्भं विवृणुत।   (3×4=12)

ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ:

Explain with reference to context **any three** of the following :

1) पश्यामीव पिनाकिनम्।

2) पुत्रमेवं गुणोपेतं चक्रवर्तिनमाप्नुहि।

3) अयमाचरत्यविनयं मुग्धासु तपस्वि कन्यासु।

4) देव, प्रलपत्येष वैधेयः।

5) अवधीरणाभीरुकं पुनर्वेपते मे हृदयम्।

6) वनौकसोऽपि सन्तो लौकिकज्ञा वयम्।

V. **द्वयोः** लघुटिप्पणी लिखत। (2×5=10)

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on **any two** of the following :

1) प्रियंवदा।

2) विदूषकः।

3) विष्कम्भकः।

4) नान्दी।

VI. अ) संस्कृत नाटकानां उत्पत्ति-विकासयोः अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत। (1×10=10)

ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

BMSCW

Write an essay on the origin and development of Sanskrit dramas.

अथवा/ಅಥವಾ/OR

भासमहाकवेः नाटकचक्रमधिकृत्य प्रबन्धमेकं लिखत।

ಭಾಸಮಹಾಕವಿಯ ನಾಟಕ ಚಕ್ರವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the Nataka Chakra of poet Bhasa.

आ) **द्वयोः** लघुटिप्पणीं लिखत। (2×5=10)

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on **any two** of the following :

1) प्रस्तावना।

2) शूद्रकः।

3) अश्वघोषः।

4) नाटकलक्षणम्।